

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptiju v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 2.

V Ptiju v nedeljo dne 25. januarja 1903.

IV. letnik.

Slovenski narodni voditelji.

Narod ali ljudstvo je skupina ljudij, ki govori eden in isti jezik. Zato imamo slovenski, nemški, hrvatski narod in druge.

Narodnjaki so tisti ljudje, ki iz srca ljubijo ljudstvo ali rod, k kateremu spadajo sami. Pravi narodnjak ali rodoljub bode z vsemi močmi delal za srečo celega naroda, toraj tudi za kmeta!

Na svetu pa je veliko ljudstev in jedno ljudstvo je od drugega odvisno! Naroda, ki bi živel sam za sebe, ne najdeš na celi božji zemlji.

Zato ne bode pravi narodnjak šuntal svojih ljudi na sosednji narod, ker s hujskanjem bi obema le škodoval! Vsakdor, ki ljubi svoj rod, bode deloval na to, da živi z drugimi v lepi jedinstvi, zakaj le na podlagi spoštovanja in ljubezni je mogoče doseči, da živijo sosedji mirno med seboj, da eden drugega podpirajo.

Tudi slovenski narod živi med drugimi narodi, a glej jih no, njegove voditelje! Ali ti zares skrbijo za spoštovanje, za ljubezen med sosedji? Žalibog, da ne.

Voditelji slovenskega naroda vedno vpijejo: „Bodimo narodni! Ljubimo naš narod!“, a tega pa ne storijo, da bi ljudstvu koristili, oni naravnost škodujejo ljudstvu, ker ga hujskajo zoper sosedne narode in to le zaradi tega, da lahko potem tebe slovenski kmet, še delj časa na razne načine izkorisčajo.

Ako ne verjameš, pa se ozri malo okoli sebe!

Povsod, kjer je kakšna važnejša častna služba, našel jo bodeš v rokah tistih, kateri so žalibog voditelji slovenskega roda. Tvoji poslanci so večinoma sami duhovniki in dohtarji in njih podrepniki, v po-

sojilnicah in političnih društvih gospodarijo zopet le mašniki in odvetniki, v okrajnih odborih se poleg nekaj slepo ubogajočih kmetov šopirijo zopet le advokati in fajmoštri in na županski stolec sme se malone povsod sesti samo le kak ponižen farovški podrepnik! Koliko boja je po nekod treba, če hočejo kmeti voliti razne odbore po svoji volji!

Da gledajo voditelji slovenskega roda in njihovi agitatorji le preradi na svojo korist, da je njim sreča ljudstva, toraj naroda, le deveta briga in da jim prosti ljudje niso mili bratje in drage sestre, temveč le molzne krave in lestve (lojtare), po katerih se lahko spleza na visoka in častna mesta, to je pač že davno vsak uvidel, kateri je te voditelje slovenskega roda opazoval.

V dokaz si poglejmo narodnost teh voditeljev bolj natanko.

Za voditelje ljudstva v posvetnih zadevah hoče veljati veliki del duhovštine. Ker nima od nikogar pravice — ne od Boga, pa tudi ne od cesarja — mora si pomagati z lažmi in s strašilom. Duhovniki toraj kličejo, bodite narodni, držite z nami, ne berite naprednih listov, ker je vera z narodnostjo vred v nevarnosti!

Ljudstvo sicer nekaj časa prav debelo gleda, potem pa navadno žalibog tem kričačem verjame. A ne verjelo bi svojim izkorisčevalcem, ako bi znalo, kaki narodnjaki so duhovniški politiki.

Preiščimo sedaj narodno srce teh voditeljev slovenskega naroda!

Dokler so bili duhovniki odgovorni za ljudske šole, bile so iste popolnoma nemške. Tedaj so toraj dobro vedeli, da si mora premnogo naših otrok iskati hruha po tujih krajih in da je zato zelo potrebno,

naučiti se razum materinega jezika še kakšen drug jezik. To so bili duhovniki davnih boljših časov! A dandanes pa hujskajo ti voditelji slovenskega roda proti nemškemu poduku. In zakaj? Največ za to, da bi bili kmetje s šolami nezadovoljni, češ da se njihovi otroci premalo za življenje naučijo. To nezadovoljnost klerikalci pri volitvah pametno izkorističajo, ker jezen človek raji posluša in uboga podpihovalca, kakor pa zadovoljen. Zoper nemški poduk so pa tudi zavoljo tega, da ne odide preveč ljudi z doma, kajti kjer je mnogo ljudi in malo zasluška, tam nastane veliko uboštvo; a kjer je siromaštvo, tam imajo klerikalci vsled nezadovoljnosti ljudstva lehko, prelehko delo.

Da ti krogi, toraj duhovniški voditelji slovenskega naroda prav dobro vejo, kako potreben je nemški poduk, dokazujejo nam najbolj nemške samostanske šole v slovenskih krajih. V teh nemških šolah ni slovenska mladina v nevarnosti, da se ponemči, ker no, ker pošiljajo v nje le bogataši svoje otroke.

Ako bi pa ubožen kmetič, ali siromašen obrtnik rad, da se njegovi otroci v šoli vsaj toliko nemščine naučijo, da si ložje poiščejo kruha, potem se vzdignejo vsi ti „narodnjaki“, vsi ti voditelji, ter ga zasramujejo. Toda zbadanje teh voditeljev, dragi kmet, te naj nikdar ne moti. Pokažite jim vrata, za boljšo prihodnost svojih otrok pa skrbite po lastnem prepričanju, saj morate tudi iz lastnega žepa za šole plačevati.

Poslanci, katere voli naše ljudstvo na priganjanje od strani duhovštine, so na Dunaju v zvezi in v prijateljstvu s klerikalci, kateri so v narodnih zadevah ravno takšni, kakor naši klerikalci, kateri skrbe samo za svoj žep.

Če se nabere v kakšnem kloštru preveč nun in že več ne vejo, kam ž njimi, tedaj začnejo vsi klerikalni voditelji naroda navadno vpiti: „Rodoljubi, naši otroci ob nemški meji se bodejo v šoli ponemčili. Ljudje božji, naša kri, naš up, naše najdražje, je v grozni nevarnosti! Zato se vzdramite in vstanite preljubi Slovenci! Darujte, kolikor kdo more, da rešimo svojo deco!“ Denar se začne zbirati in čez malo časa se kupi kaka stara ali pa se sezida kaka nova grajsčina, v katero se naselijo nune. Klerikalci se smejo, ker so dobili nov klošter zastonj, ubogi kmet pa mora potem skrbeti namesto za jedno, kar za dve šoli. Pa kaj briga to te narodnjake, kaj te voditelje slovenskega naroda, ker jih to nič ne боли. Dragi nam kmet, toraj ti vidiš, da ni pretila slovenskim otrokom nesreča od Nemcev, temveč ti voditelji, ti narodnjaki so potrebovali nov in cen samostan (klošter).

Mnogo je mladih duhovnikov, ki so bojeviti narodni kričači in priganjači, a to seveda samo zato, da pridejo ložje na — mastne fare. S svojimi govorji namreč opozarjajo svoje predstojnike na sebe, in ti jim priskrbijo dobro plačilo.

In tako bi Vam danes lahko pokazali in našteli še mnogo velikih peg in lis na narodni črni sukunji naše politikujoče duhovštine.

Potippljimo narodno žilo posvetnim „rodoljubom“ in v o d i t e l j e m slovenskega naroda. Po njihovem kričanju in hujskanju bi moral človek soditi, da se bolj bojijo Nemcev in nemškega jezika, kakor vrag križa, in da znajo njihovi otroci le slovenski jezik. Toda temu ni tako! Oni se med seboj prav radi po nemškem pogovarjajo, jemljejo denar in blago ravno tako radi od Nemcev, kakor od Slovencev in čuje kmetje — njihovi otroci govorijo večinoma nemški jezik gladkejše, nego materni, pogosto se celo prigodi, da deca takih kričačev sploh slovenskega jezika ne zna! In če bi kedo tem gospodom rekel, da so nemškutarji in narodni izdajalci, ker dajo svoje otroke tudi nemščine učiti, bodojo se nad njim zadri: „Neumnež, ali si zares tako prokleto zabit, da ne spoznaš, da m o r a naša mladina tudi nemško znati, ako hoče v življenju dobro shajati!“ A ravno ti kričači imajo za izdajalca vsega ubožnega kmeta in siromaškega delavca, česar otroci se morajo podati v svet s trebuhom za kruhom, če prosi za nemški poduk.

Se takemu počenjanju pravi, narod ljubiti? Ne, nikdar ne!

Izmed posvetnih narodnjakov in voditeljev slovenskega naroda so najbolj glasni slovenski odvetniki ali dohtarji. In to je seveda umljivo, saj imajo ti najlepšo priložnost, kazati ljudstvu svoje dobro namazane jezike in ga tako vabiti v svoje kancelije. Ljudje letajo potem trumoma k njim, ker upajo od njih pri zavitih pravdah boljšo pomoč, kakor od mirnih odvetnikov, ki ne ponujajo povsod, kakor ogerski židi, preležanega svojega blaga.

Kadar si ti v o d i t e l j i služijo s pomočjo nemškega jezika obilne groše, tedaj jim je seveda narod deveta briga.

Ako toraj ti voditelji niso nemčurji in izdajalci slovenskega naroda, ker pustijo svojo mladino poučevati v nemškem jeziku in ker tudi sami skoraj samo po nemško govorijo, tedaj se tudi ubogemu k m e t u ne sme braniti, ako živi s svojimi drugojezičnimi sedi v krščanski ljubezni; ne sme se mu braniti, ako zahteva za svoje otroke nekaj nemškega poduka, saj ga bodejo v svetu bolj krvavo rabili, nego — b o g a t a gospodska deca teh širokonutnih voditeljev slovenskega naroda.

Iz teh vrst se pač lahko sprevidi, da je marsikateri narodnjak in voditelj slovenskega ljudstva podoben onemu debelemu možu, ki sedi pri bogato obloženi mizi, si gladi z roko široki in mehki trebuh, da glasno žvenkeče težka zlata verižica, ter pravi: „Skrbimo za svojo domovino.“

Mi pa vam svetujemo, dragi kmetje, posnemajte malo te vaše voditelje. Ne bode vam gotovo žal! Ako hočete delati po njihovem vzgledu, ne bode se Vam na tem svetu slabo godilo. Po tolstem trebuhi se sicer ne bodete morda nikdar mogli gladiti, ker ste preveč zdelani in preslabo rejeni, pa pomislite vendar le sledče: Kar smejo delati v o d i t e l j i slovenskega naroda, to smem delati tudi jaz slovenski kmet, ker

sem tudi jaz prost človek, kakor so moji voditelji in nisem in nočem nadalje biti farško-dohtarski sužnjik. Ako niso odvetniki, duhovniki, i. t. d. sploh voditelji slovenskega naroda izdajalci naroda, ker se v nemškem jeziku pogovarjajo, se tudi meni in moji deci ne sme braniti, ako želim, da zna ona nemški. Ako niso bogati slovenski gospodje „nemškutarki Judeži“, ker dajo svoje otroke nemšine učiti, če prav imajo toliko premoženja, da bi njihovim potomcem ne bilo treba iti v daljne kraje po trohico kruha, tedaj tudi mene ne sme nihče zasramovati, ako zahtevam, da se naj moja deca v šoli tudi nemškega jezika uči, ker skoraj polovica mojih otrok mora iti služit in delat v nemška mesta, v nemške rudokope in nemške dežele, in ker je po postavi naloga ljudske šole, pripravljati ljudstvo za življenje.

Kmetje, odprite vendor enkrat oči, poglejte, kaka je večina vaših voditeljev, kateri so že davno odprli svoje oči, a ne za vas, temveč za — sebe!!!

Našim kmetom.

(Dalje.)

Ne preteče ne teden na Spodnjem Stajerskem, da se nebi v tem ali onem časopisu bralo, češ fantje so se stepli po noči in ta ali oni je potegnil iz žepa nož in je pičil svojega nasprotnika tako, da je ta par trenutkov pozneje umrl. Dragi mi kmetje, pač v vsaki veči vesi ve ta ali oni povedati o takem ponočnem dogodku.

Od česar pa vendor to izhaja? Kako je vendorle mogoče, da človek ne pomislí, kaj dela, ko povzdigne z nožem oboroženo roko, proti drugemu človeškemu bitju, proti bitju, katero ravno tako misli in čuti kakor on, in katero ni ničesar druga zakrivilo, kakor samo to, da je prišlo iz sosečke vasi v njegovo vas.

Dragi fant, ako ti pobiješ tvojega tekmeča, ker se bojiš, da bi ti prevzel tvojo ljubico, potem s tem pač nisi za sebe ničesar dosegel. Ako te dekle ne mara, no, pa jo pusti in si poišči drugo, bodi pa prepričan, da te potem, ko se bode po fari zvedelo, da si tega ali onega pobil, ali pa celo z nožem pičil, dekle gotovo ne bode raji imelo, ker si bode mislilo, takega človeka, kateri je drugačia tako neusmiljeno naklestil, nočem imeti. Danes ali jutri budem dobila, ako postanem njegova žena, tudi jaz prav poštene batine.

Ako pa si celo rabil nož proti tvojemu nasprotniku, tedaj si ga gotovo tudi težko ranil, ali morda celo umoril. Da te v tem slučaju ne bode nobeno pošteno dekle hotelo imeti, o tem si gotovo dovolj sam prepričan! Za ta tvoj zločin bodeš gotovo zaprt in fanta pa, ki se vlači po kajhah, tega gotovo nihče, tudi pošteno dekle ne mara.

Da pa odgovorim na vprašanja od koder te vse surovosti, vti ti zločini izhajajo, hočem vam dragi kmetje povedati to le: Vzrok vseh teh zločinov je iskati v odgoji naše mladine. Še nigdar nisem

slišal, da bi bil sin poštene kmečke hiše, v kateri se večkrat moli, kakor pa preklinja, kaj tacega učinil! Otrok pa, posebno fant, kateri sliši že od malih nog samo kletvico, otrok, kateri morda vidi, kako se tepeta oče in mati, otrok kateremu se vcepi že v mlado dušo surovost, ta otrok seveda tudi ne bode poznej, ko bode zrastel iz njega fant ali pabar nikdar dolgo mislil, temveč on bode tudi udaril po svojem nasprotniku, potegnil bode nož in ga bode zabodel!

Žalibog je dandanes navada, da se na primer pogovarjajo že odrastli hlapci, navadno pri kosilu, ali pa pri kakem drugem počitku o vsem tistem, kar so doživelji — rečimo poprejšno noč. Ta se hvali, kako je bil močen, da je nagnal dva ali celo morda tri druge svoje nasprotnike, drugi pa reče in vsklikne: „Ta lump jih je nocoj poštено dobil, tako sem ga natepel da je obležal!“ In glejte kmetje, to je veliki pogrešek! Na prostega navadnega človeka pač bolj upliva telesna, kakor duševna moč! In ako se o katerem fantu, rečimo hlapcu v fari vè, da je jako močan, potem ga občudujejo drugi. Občudujejo pa ga seveda tudi, ako na primer pravi, kakor sem že omenil, da se mu je posrečilo tega ali onega, ali celo več nasprotnikov nabiti. In deca pa, posebno fantje, kateri to občudovanje vidijo, katerim se vtsne v mlado njihovo dušo ta baharija, to občudovanje, si želijo biti temu hlapcu, katerega takorekoč spoštujejo vsi drugi hlapci — enaki. Zato se ravno tako poskušajo tudi sami, posebno na potu v šolo ali pa iz šole domov. Ker ta ali oni vidi, da je zares bolj močan, kakor njegov nasprotnik, si še to boljše zapomni. Leta pretečejo hitro. Iz malega dečka je zrastel krepek fant in mladenič. Da ta ne bode pustil boje, kateri se je že od mladosti navadil, je popolnoma umevno. Iz mladeniča postane, ker je slučajno našel zares drugačia, kateri je močnejši, kakor on sam, — razbojnik, kateri vendor le hoče biti po navadi močnejši, kakor njegov tekmeč, in kateri, samo radi tega, da bi to dosegel, seže v žep po nož in svojega nasprotnika ž njim piči. Da tu in tam piči malo preveč globoko, da se nasprotnik potem zgrudi mrtev na tla, to je samoumevno!

Dragi mi kmetje, ne pustite vašim hlapcem, da bi se pred deco pogovarjali o svojih ponočnih dogodbah, sploh pa svetujem vsakemu poštenemu gospodarju, da takega hlapca, kateri po noči hodi okoli, takoj od hrana spravi. Bolje je prej, kakor pa slej! Dragi gospodar, prisili tvojega sina da bode moral tako dolgo, dokler ne dosluži vojaščine spati v hiši, toraj poleg tebe, in videl bodeš, da ne bode nikdar nikogar po noči natepel, videl bodeš, da bode enkrat, kakor si ti sam, tudi on pameten in priden gospodar, pošten in obče spoštovan kmet!

Draga gospodinja! Hočem ti povedati nekaj, kar sicer sama ves, a prosim te, da mi ostre besede ne zameriš. Pomni, pri kateri hiši imajo psico, tam se zbirajo navadno psi in se tudi zobjejo. — Mislim, da me razumeš? — Draga mi, spi poleg tvoje hčerke, dokler se ta ne bode omožila, in videla bodeš, da se ne bode nikdar od tvoje hčerke slišalo, da je radi

nje ta ali oni tega ali onega težko ranil ali celo — ubil! Kmetje, ti ponočni zločini, o katerih žalibog dandanes moramo tolkokrat brati, morajo od sihmal izostati in izostali bodejo, ako boste ravnali vsi po naprednem geslu.

Oče! Ako ljubi tvoj odrasli sin kako pošteno dekle, ne sili ga, da bi moral drugo vzeti, ker jo on ženi, ne pa ti; dovoli mu, da se sme ž njo tu in tam po dnevi malo pogovoriti, in videl bodeš, da bode ostal zvečer doma!

Mati, ako si je izbrala tvoja hči poštenega fanta, ne brani njej, da bi žnjim tu in tam, seveda najbolje v tvoji navzočnosti občevala, in videla bodeta, da bodejo vajini otroki srečni, srečnejši pa bode tudi naš kmečki stan, ker se ne bode slišalo in čitalo, da je ta ali oni fant pri ponočevanju radi tega ali onega dekleta težko ranil, ali pa celo ubil svojega tekmeца iz sosedove vasi!

Spodnje-štajerske novice.

Konsumni Klobučar v Marenbergu. Ker je preiskava proti marenberškim konzumarjem malone dokončana, je okrožno sodišče v Mariboru tega „krščanskega Slovence“ izpustilo, seveda proti kavciji, iz zapora. Komaj je prišel Klobučar domu, že si je dal napraviti ploščevinastega angelja z napisom: „pri belem angelju“ in ga razobesil nad konzumsko „rimsko-katoliško“ trgovino češ: Ljudje božji, le pridez zopet k meni kupovat, jaz sem nedolžen, kakor tale angelj! Nekteri pravijo, da si je tega angelja celo iz Maribora s seboj prinesel. O ti nedolžni beli angelj ti!

Nagla smrt. Jožefa Potočnik, dekla, doma iz Leskovca, katera je služila zadnji čas pri gospej Weseli v Ptaju, je dne 4. t. m. porodila pred svojim časom otroka. Dne 5. se je podala, ker se je čutila jako slabo, v ptujsko bolnišnico. Malo korakov pred bolnišnico pa je padla na tla in je bila takoj mrtva. Dokazalo se je, da je umrla vsled zgubljene krvi in vsled iz tega nastalega srčnega otrpljenja.

Gospod inžener. Posestnik Simon Veranič v Strasgojncih, občina Cirkovce, si je sezidal v preteklem letu novo hišo. Dne 22. oktobra, ko je bila hiša že gotova, je prišel k njemu človek, po gosposko oblečen, kateri mu je reklo, da je — „inžener“ in da je poslan iz mesta, ker mora napraviti načrt (plan) od novo sezidane hiše. Posestnik mu reče, da tega ni treba, a tujec pa mu reče: „Ako ne boste dali hiše zmeriti in napraviti načrta, boste morali plačati 50 kron kazni pri sodniji“. Nato je Veranič zares privolil, da se mu zmeri nova hiša in se napravi načrt (plan) od nje. Inžener je meril in risal in zares napravil nekaj, ki je bilo nekakemu načrtu podobno. Za svoje delo je zahteval 28 kron, katere je tudi dobil. Pobotnico (kvitingo) je podpisal z imenom Pavek, inžener. A vendar to ni bil nikaki inžener, temveč prav premeteni goljuf. Oblečen je bil v dolgo rujavo suknjo, pod nosom je imel temnorjave brke in spredaj mu je manjkal en gornji zob.

Upati je, da ga dobijo žandarji kmalu v roke. Kmetje, ne dajte se takim potepuhom goljutati!

Ogenj. Dne 26. decembra p. l. so zgorela vsa poslopja Janeza in Marije Gaves, posestnika v Turškem vrhu. Obdolžena sta požiga sama, ker sta bila za precej visoko sveto zavarovana (zažihrana).

Na ime svoje sestre si je v zadnjem času spojevala Ida Pleteršek, doma iz Kaga v Ormožkem okraju v različnih krajih večje svote denarja. Dne 27. p. m. je prišla tudi k ptujskemu trgovcu g. L. Slawitschu, in mu je pokazala pismo, češ, da ga prosi njenega sestra za 80 kron. Trgovec je poznal njo, pa tudi njenega sestra, katera je pri njem že večkrat kupila blago. Misleč si toraj, da ta res potrebuje za kratek čas omenjenih 80 kron, jih je posodil. Dal je še povrh nekaj blaga na up. — Dne 2. jan. pa je prišla imenovana Pleteršek zopet z enim pisom in tokrat k g. S. Hutterju. Tudi ta jej je posodil na pismo, o katerem je rekla, da je od sestre, 80 kron. Par dni pozneje pa piše g. Hutter sestri R. S., ki je poštena in pridna gospodinja, ali je dobila denar. Kako začudena pa sta bila oba gospoda, ko sta dobila od nje pismo nazaj, da ona obžaluje, in da mora priznati, da ni nikdar pisala ona po denar, temveč, da ju je najbrž njenega sestra ogoljufala, ker njo že itak išče c. kr. žandarmerija radi enakega takega zločina, povzročenega v središkem okraju. Pleteršek se je takoj naznanila sodniji. Pred par dnevi jo je dobila žandarmerija v omožkem okraju v roke, ter jo odpeljala v luknjo.

Svojo rakev (trugo) si je naročil. Zadno nedeljo je umrl v Skorbi posestnik Pihler. V četrtek prej si je naročil sam rakev (trugo) in je poslal mizarju glas, da mora biti do nedelje gotova, ker bode najbrž v nedeljo umrl. Naročil je, da rakev ne sme biti premajhna, tako, da bode imel v njej dovolj prostora. Ukazal je še svojim domačinom, da mu morajo takoj kupiti nove čevlje, ker noče, da bi bil bos pokopan. Želji se mu je seveda takoj ustreglo, kupili so mu nove čevlje in mizar je poslal glas, da je rakev gotova. Na to se je Pihler spovedal in je v nedeljo, kakor je bil naprej povedal tudi — umrl!

O sodnem pristavu, gospodu Torgglerju, so vsi zadnji klerikalni listi polni napadov, češ gospod Torggler ni sposoben za sodnika med slovenskim ljudstvom, ker ne zna slovenskega jezika. Dobili smo sledeči dopis od veleposestnika, toraj kmeta na Spodnjem Štajerskem, ki se takole glasi: „Sl. uredništvo „Štajerca!“ Bral sem zadnje slovenske in nemške liste in se jako čudim, kako je le vendar mogoče, da se od slovensko klerikalne strani čez g. dr. Torgglerja toliko zmerja. Verhunc v tem je doseglja klerikalna „Südsteirische Presse.“ Jaz pa trdim javno, da sem pred g. Torgglerjem imel različne procese, bil sem tudi večkrat za časa uradovanja tega gospoda v Ptuj pozvan kot priča k ptujski sodniji. Vsakokrat se je uradovalo s slovenskimi strankami v slovenskem jeziku. Jaz tukaj trdim javno — in kmetje mi bodejo priznali, da ne lažem — da gospod Torggler govori popolnoma razumno slo-

venščino, tako da smo ga mi kmetje vsikdar popolnoma razumeli. Gospoda Torgglerja smo mi kmetje vedno radi imeli, nevem zakaj ga toraj blatijo klerikalci. — Prosim porabite te vrstice, ako se Vam zdijo porabljive. Z odličnim spoštovanjem. J. P. veleposestnik.“ — (Opomba uredništva: Dragi, ali ne veste, da klerikalci vse tisto sovražijo, kar kmet spozna za dobro in sebi naklonjeno in udano; najrajši bi bili, ako bi se šopiril na sodnikovem stolu kak debeli župnik in bi ta sodil kmete po želji in volji mlade lepe farovške „gospodične.“)

Ptujski sejem. Veliko kupcev iz daljnih krajev, tudi iz nemškega je moglo dne 21. t. m. oditi iz sejma, ne da bi bili kaj kupili, ker se je prignalo pre malo živine. Kmetje, živina ima sedaj jako dobro ceno, priženite jo na sejem, posebno ker po drugih krajih jšajo dovolj krme.

Tele s petimi nogami. Blizu Kozjega je povrgla krava posestnika Vončina tele, ki ima pet nog. Tele že živi nad štiri tedne, in je popolnoma zdravo. Peta noga je priraščena na desni strani na rebrah in ima tri parklje.

Zakopan denar. Blizu Kozjega so našli pri rigolanju v vinogradu Bovha, lonec ki je bil napolnjen s srebrnim denarjem. Denar je bil že nad sto let star. Posestnik je nekaj denarja zanesel v davkarijo, nekaj pa ga je ohranil za spomin.

Nagla smrt. Pri zadnji veliki burji, ko je tako nepričakovano padal sneg, je prišla neka Marija Lorenčič iz Vurberga k posestniku Maleku, stanujočem v Ptujskem predmestju in je prosila prenočišča. Drugi dan sta odišla Malek in njegova žena po svojem opravilu. Ko pride žena v hišo nazaj, najšla je poponico pri peči na klopi ležati. Ker se ni ganila, je šla k njej in je opazila, da je mrtva.

Z nožem ga je smrtno ranil. V noči od 10. do 11. t. m. je šel posestnikov sin Franc Golob iz Budine v Zabovce vasovat. Pri oknu njegove ljubice sta ga našla Franc Rus in Josef Kosec iz Zabovca. Vsi trije so se podali na pot proti domu. Na potu so se sprli, in Golob je potegnil iz žepa nož, ter je Franca Golob zabodel trikrat v glavo in v vrat. S tem mu je prerezal goltanec in glavno vratno žilo. Rus je letel takoj k bližnji hiši, da bi si dal svojo rano obvezati. V izbo stopivši se je zgrudil na tla in je bil takoj mrtev. Ubojnik je že pod ključem.

Dopisi.

Od Svetinj pri Ormožu. Lep vzgled krščanske ljubezni do bližnjega nam daja naš povsod znani župnik Bohanec. V nedeljo, 11. t. m. je imel naš šolski odbor svojo sejo, v kateri se je glasovalo za novega nadučitelja. Bohanec je že pred sejo poklical posestnika Kumra k sebi in ga obdelaval, naj voli ž njim. Pri seji pa je komandiral kakor kakšni paša in ni pustil glasovati Ivana Pučka, ker je Meglov svak (vsaki ima eno sestro), tudi Antonu Kosiju ne. Rekel je tudi, da so že trije nadučitelji morali od

Svetinj zavoljo Megla; mi pa dobro vemo, da to nires in poznamo učitelja Megla prav dobro, saj je že 15 let pri nas, vsa fara ga hvali, razun treh župnikovih pristašev in tudi vsi ljudje, ki ga poznajo, ga hvalijo. On je že mnogo otrok tukaj prav dobro izučil in vsi njegovi učenci ga jako čislajo. Vse ga hoče imeti za nadučitelja, župnik pa ga preganja in si ne more ohladiti svoje „svete“ jeze. Pa zakaj? Poslušajte! Predlani v jeseni je župnik Bohanec, podkurjen od nekega človeka, prepovedal Meglovim pevcom, posvetne ali narodne pesmi peti. Gospod Megla je učil namreč svoje pevce cerkvene in tudi posvetne pesmi in je imel s tem mnogo truda. Tudi je naročil svojim pevcom, naj zbirajo domače pesmi, da jih bo on opilil in za štiri glase postavil. Ob birmi so tudi milostljivemu gospodu škofu njegovi pevci prav lepo zapeli in gospod Megla je bil zato jako pohvaljen. Na župnikovo prepoved so pevci sklenili, da tudi cerkvenih pesmi več ne bodo peli, če posvetnih ne smejo. To je gospoda Megla žalostilo, posebno pa, ker je znal, kdo je župnika nahujskal. Meseca februarja pa je nek domačin dal župnika v „Štajerca“ in župnik je krivil gospoda Megla. Potem je v „Našem Domu“ župnik gospoda Megla prav grdo zdelal. Gospod Megla je potem vložil tožbo proti župniku, pa župnik je poslal po njega, da sta se pogodila ter je pisal v „Našem Domu“ neko izjavo, da ni krivil gospoda Megla. Tista izjava je gola laž, istina pa je, da je župnik gospoda Megla obdolžil. Gospod Megla je dobrega srca in je župniku dovolil tisto izjavo poslati v „Naš Dom“, čeravno je bila sama laž; pa on se ne bi rad z nikomur pravdal in župnik mu je tudi dal nazaj orglarijo. Ko pa je 6 tednov minolo, je vzel župnik zopet gospodu Meglu orglarijo, ker gospod Megla ni mogoč več tožiti. Zdaj pa še ga preganja in pravi ljudem, radi tega, ker ga ne spoštuje. Taki človek, ki tako dela, si pač ne more pridobiti spoštovanja. Slobodno rečemo, da je čez 90 procentov ljudi na strani gospoda Megla, le par jih drži z Bohancem. Župnik zdaj ni pustil Kosi Antona glasovati za gospoda Megla, a pred tremi meseci pa ga je prisilil, da je glasoval proti njemu. Kakšna je to postava, proti gospodu Megla-ju slobodno glasuje, za njega pa ne? Gotovo bi gospod Pučko tudi slobodno glasoval proti njemu, za njega pa ni smel! Ja, Bohanec! Le tako naprej preganjaj nedolžne ljudi, saj že zdaj pravijo ljudje, da naj le rajši župnik odide, gospod Megla pa ostane. To se bode zgodilo. A par tožb naj še Bohanec vloži, saj se sploh toži z ljudmi, ker se v take reči vtiče, kjer ga nihče ne potrebuje. Vera peša, pravijo mešniki. Pri nas že pol ljudi nima vere, saj vidijo, kaj Bohanec dela. Gospod Megla mu je odpustil vse, on pa ga zdaj preganja, še stanovanje bi mu rad vzel. Zapomnite si to Bohanec. Tudi Vas bo doletelo enkrat plačilo. In tudi to si zapomnite, da mi hočemo imeti gospoda učitelja Megla zavoljo naših otrok; vi ne potrebujete učitelja in zato nam pustite tistega, katerega hočemo mi imeti. Če bomo morebiti kdaj volili novo farovško kuharico, tistokrat bomo Vam pu-

stili prvo besedo. — Najbližnji sosed, ki se Bohanca nič ne boji in pravico govori. — Prihodnjič več!

Sv Barbara v Halozah. Ljubi „Štajerc“, bil sem zadnjikrat zopet na türnspici. Saj mi ne bodeš tega zameril, ker veš, da se tam dol presneto daleč in mnogo vidi. Ravno smo se pripravljali na prihod nebeškega Odrešenika a glej jih klerikalce, kaj sem vse videl. Naš občinski predstojnik Korenjak, veleznani sovražnik „Štajerca“: sodnijski sluga in „veleposestnik“ Petrovič, šolski sluga Herzog, potem viničar Krajnc in kočar Jurgec so pokazali Sv. Barbari kaj znajo! Napravili so se za zamorce, in sicer tako, da so si namazali lice s sajami. Potem so šli, ker je najbrž bilo pri Korenjaku premalo pití, v gostilno gospoda Čeha. Šolski predstojnik gospod R., c. k. poštni uradnik, je prišel sjučajno tudi v to gostilno in si naročil četrtna litra vina. Sodnijski sluga Petrovič je bil tako navdušen, da ga je takoj objel in ga s sajami namazal! Tako se pripravljajo klerikalci na sveti božič! O ti duša krščanska, špictüren se bode podrl, ako gre pri nas tako naprej! — Dragi mi „Štajerc“, pa to ni čudo, saj sem še nekaj drugačga ravno pred par dnevi videl. Farovška lepa Pepika je letela — letel pa je za njo naš oberklerikalec gospod župnik sam. — Bog ve ali ni o božiču pravih potic spekla, ali kaj? — Toda megla se je začela kaditi in nisem vsega videl, zebsti me je tudi začelo, zato pa sem zapustil türnspic. Z Bogom „Štajerc“. —

Tvoj Špictüren.

Iz Koroškega. Prej ko smo imeli deželne volitve na Koroškem so bili pri nas burni časi; tudi jaz sem hodil po več krajih dežele, ker sem se z živinsko kupčijo pečal. Pri tej priložnosti sem tudi razne cerkev obiskal in sem tam pridige poslušal. Pa žalibog večidelj se je pridigovalo od samih volitev, ne pa o božjih rečeh. Tako daleč smo že sedaj prišli, kako daleč pa še bodemo? Naši duhovniki so posvetnjaki, njim ni mar za drugoga, njim je samo mar za to, da bi v politiki vse po njihovi volji izšlo. Pa še več, kmečke zadruge zidajo, posojilnice napravljajo, da bi dobili kmete in rokodelce v svojo oblast, potem pa, ko so se ti siromaki vdali v njihove roke, potem jih molzejo in strižejo, kakor krave in ovce. Tudi čez tebe dragi „Štajerc“ so rogovili, in tudi jaz sem bil, da ti povem resnico po njihovih besedah čez tebe popolnoma razburjen! Ker pa prepovedani sad dobro diši, sem se tudi jaz naročil na „Štajerca“, češ saj hočem vedeti in videti, kaj je vse v njem pisano! In glej dragi „Štajerc“, ko sem dobil prvo tvojo letosnjo številko, precej sem se prepričal, kje je laž in kje resnica! Saj zares nisem v tebi najšel ničesar napučnega, in vendar so kričali gospodje v černih suknjah iz prižnic in iz spovednic, da je vsaka beseda v tvojih predalih neresnična! Zdaj pa že vem kje je laž, pri tebi dragi „Štajerc“ nikdar! Eden izmed teh klerikalnih rogoviležev je celo proti meni rekel, te le besede: „Slišal sem, da „Štajerc“ berete, taka hiša ni poštena, pri kateri se najde „Štajerc!“ Vprašam te, ti neumni rogovilež, ali je taka hiša bolj poštena, v kateri se najde „Mir“, ki je od prve do

zadnje vrste poln laži? Drugi je vpil — (bil je kaplanček), prej, ko bi jaz „Štajerca“ bral, prej bi si oči izdril in si roke odsekal! Zakaj pa tega ni storil? Par dni pozneje sem ga videl, da je sam „Štajerca“ nesel domov, katerega je potem prav temeljito prebiral. Pa ne bojmo se teh klerikalcev, ne vdajmo se njim, ne poslušamo njih v politiki, naj še se tako po opicansko vedejo. Slovenski kmetje, rokodelci in drugi možje, naročite „Štajerca“ in berite ga, pa dajte ga tudi Vašim sosedom in priateljem, da se bode pri nas še bolj razširil! Koroški kmet.

Razne stvari.

Perutnina. Ptujski mestni urad je odločil, da dobi vsakdar, ki prineše perutnino, kaka že bodi, na ptujski glavni trg, in jo razpostavi na ogled kupovalcem pri velikem zvoniku, najemnino (štandgeld) zopet nazaj. To se je odločilo radi tega, da bi se trgovina s perutnino na ptujskem trgu povzdignila.

Svinjsko meso in slanina (špeh) in sicer obojno surovo, je doseglo na ptujskem sejmu prav lepo ceno. Prodaje se vsakokrat prav lahko. A čudno, glej opazilo se je, da pripeljajo na ta sejem meso in slanino (špeh) samo posestniki z desnega dravskega brega. Z levega brega, toraj iz celih Slovenskih goric pa nobeden ne. Kaj je temu vzrok? Povpraševali so se o tem tudi nekateri kmetje, takozvani špeharji, in ti so sami priznali, da grejo večkrat v slovenske gorice kupovati svinj. Te potem peljejo domov in jih tam zakoljejo, meso pa in slanino pripeljajo na ptujski trg. No, ako se tem izplača, zakaj pa potem se drugim ne bi? Zakaj ne koljejo kmetje v slovenskih goricah sami svojih svinj in ne pripeljejo sami mesa in slanine na prodaj. Kmetica proda doma svojo svinjo, ker jej kupec in pa še morda meštar prigovarjata tako dolgo, da jo mora dati; a ta kmetica pa ne ve in nima pojma o tem, kako drage so naenkrat postale svinje, kako dobro se da oddati meso in slanina. Pa naj sama enkrat poskusni, naj skusi pripeljati meso in slanino na trg, pa bode videla, da bode dobila za rejeno svinjo morda dvakrat več, kakor pa, ako jo živo proda. Poskusiti je treba, pri enem poskusu se ne bode vse zgubilo!

Deželni zbor. „Fihpos“ piše: „Samo en dan je zboroval deželni zbor, a slovenski poslanci so že prvi dan pokazali, da hočejo za kmetsko ljudstvo se potegovati:“ — Kaj pa so vendar pokazali? Za kaj pa so se vendar le potegovali? Kaj pa so dosegli, da so zaslužili toliko hvale od „Fihposa“? Sliši, slovenski kmet, tvoji poslanci imajo to velikansko z a s l u g o, da so pri prvi seji deželnega zbora bili n a v z o č i! Za to jih hvali „Fihpos“, zato jih kuje med zvezde! Mi pa mislimo, da so s tem, da so se dne 29. p. m. vdeležili prve seje deželnega zбора, spolnili le svojo d o l ž n o s t in da za to ne zaslužijo nikake hvale. Ali misliš, „Fihpos“, da so se za to izvolili, da bi sedeli po stari navadi doma za pečjo? Dragi kmet, to je pesek v oči, ali jih vidiš klerikalce, sliših jih, kako kričijo? Samo ene seje v deželnem zboru so se

vdeležili „Fihposovi“ dohtarji in farji, in glej ga no, „Fihpos“ jim takoj zato napiše kot zahvalo veliki, dolgi članek, češ, glej, glej slovenski kmet, tvoji poslanci, katere si izvolil po „svoji“ volji, so zares pravi poslanci! Ena seja je bila in glej jih no, vso bili v deželnici zbornici. Tudi cigan navadno hvali svojo kobilo, naj že bo taka ali taka. A mi pa mislimo, da se dobra stvar navadno hvali sama, in da za to ni potreba krika in vika. Toda o tem dovolj. V nesramnem tem članku napada tudi bivši prefekt, slavnoznan Korošec, ptujskega mestnega župana, gospoda Orniga in piše o njem, da je on kot „krušni“ oče „Štajerca“ ostal ta dan doma, ne da bi šel v deželno zbornico. Potem pa piše:

„Ornig bi tudi lahko katero zinil za blagor kmeta, lahko bi stavljal kak za kmeta koristen predlog, a ostal je rajši doma, v „Štajercu“ pa da pisati „ljubi kmet!“ —

Prvič trdimo odločno, da gospod Ornig ni nikak „krušni“ oče „Štajerca“ in da on ne da ničesar v „Štajercu“ pisati, nadalje pa imenujemo ta članek velikansko klerikalno zavijanje. Res je, da gospod Ornig ta dan ni bil v deželni zbornici, a res je tudi, da je bila ravno tedaj njegova mati na smrt bolana, katera mu je tudi kratek čas pozneje umrla. Gospod Ornig ni kmečki deželni poslanec, temveč njega so volili za svojega zastopnika trgovski meščani. — Korošec, povej nam, kje pa so vendar le bili tvoji dohtarji in farji, več kakor cela tri leta? Ali so njim morda tudi umirale matere? „Fihpos“, kje pa so bili tvoji „kmečki“ poslanci, ko je gospod Ornig kot mestjanski poslanec stavljal predlog za predlogom za — kmeta? Doma za pečjo so sedeli, prisilili so svoje volilce, da so se ti morali obrniti na gospoda Orniga, kot mestjanskega deželnega poslanca, da jim je pomagal. Morda ve kmečki sedajni poslanec Kočevar kaj o tem povedati! Le pravično ravnajte gospodje v dolgih črnih suknjah, ne zavijajte po klerikalnem geslu, sicer pa bodite prepričani, da je vaše počenjanje itak znano vsakemu poštenemu kmetu. — Sodi kmet sam, kdo zavija, kdo laže, naprednjaki, ali klerikalni hujskači!

Državni zbor. Zadnje dni se je igral na Dunaju zopet prav regimenten teater in sicer v državnem zboru, katerega pa bodejo seveda morali plačati s svojimi krvavimi žulji davkoplačevalci, toraj najbolj kmetje! Več kakor 52 ur so trpele seje, a — bile so popolnoma zastonj. Boljši del zbornice je hotel odpraviti premije, ki se tičejo sladkorja, in je hotel s tem državi najmanj 18 miljonov prihraniti, a prečilo se je to zopet s samimi bedarijami, katere so povzročili Čehi, ki so stavili toliko nujnih predlogov, da državni zbor ni mogel drugega ničesar delati in se je moral pečati samo s temi nujnimi predlogami. A glej, pale so vse te nujne predloge v vodo, spoznale so se kot ničevne. Za ta teater, ki je trpel 52 ur, je bilo treba plačati sto tisoč krov, toraj 100 tisoč krov denarja, vzetega od davkoplačevalcev zastonj! Najboljše pa še je to, da mnogo poslancev niti v zbornici ni bilo. Tudi zastopniki

slovenskega kmata niso bili navzoči, da, niti potrudili se niso, da bi pomagali drugim prisiliti zbornico k resnemu, toli potrebnu delu! A denar pa so seveda vsi sprejeli. Plačati si je pustil vsaki, ne da bi bil kaj storil za ta krvavi žuljevi denar ubogih davkoplačevalcev. Miroslav Ploj, ti slavni kmečki zastopnik, „kje pa si ali bija? — Si plesa?“ Ali si zopet imel navadni posel, da bi „pomagal“ po tvoji veliki uže priznani praksi — nemškim sodnikom in sploh drugim beamtnerjem, in bi jih po nezasluženem zakoval? Kaj pa ti župnik Žičkar, ali si morda dunajčanke med tem časom spovedal? Ubogi kmet! Ako ti ostaneš 2 ali 3 kroni dače (štibre) dolžan, potem mora zadnji rep iz tvojega hleva, še več, celo domačijo ti prodajo, ako ne moreš plačati dače, in ravno od te dače, (štibre) pa dobi vsaki tvoj zastopnik na Dunaju vsak dan deset goldinarjev, in teh deset goldinarjev dobi zastonj, ker še si niti ni petrulil iti v zbornico, temveč se je Bog ve kje po lepem Dunaju razveseljeval. Zapomnite si ta teater kmetje! Saj bodejo prišle zopet volitve! Pametni ljudje si potem gotovo ne bodejo zvolili političnih gledališčnih igralcev, temveč može, katerim je bolj za kmeta in njegove težnje, bolj za delo državne zbornice, kakor pa za — denar.

Skrbite za ptičice! Zima je huda, pomagajte ubogim ptičicam, dajte jim odpadke, povrnile vam bodejo to stoterokrat, ko bode treba obirati gosenice.

Nečloveška mati. Mizarjeva žena Cecilija Majerhofer v Dipendorfu na Gornjem Avstrijskem je porodila dečka. Precej po porodu je zagrabilo svojega otroka, in mu zapičila bodalo v srce, tako da je umrl. Potem je odrezala otroku glavo, roke in noge, katere je vrgla svinjam, ki so jih požrle. Truplo je našla sodna komisija na gnojišču. Prej ko se je omogožila nečloveška mati, je imela znanje z nekim drugim možem in je sad tega znanja svojemu možu hotela prikriti.

Dober prostor za oženjenega rokodelca: krojača, kovača ali peka se takoj dobi v Hrastniku. Naslov (adres), na katerega je pisati, pove „Štajerc.“ Pričožiti je znamka (marka) za odgovor.

Bakreni vitriol (galicija) se bode tudi za leto 1903 od štajerskega deželnega odbora nakupil in vnorejcem prodajal. Veljalo bode 100 kil samo 46 krov, toraj bode letos galica mnogo bolj po ceni za dobiti, kakor poprejšna leta.

Drage svinje. Malone vse avstrijske dežele so se odprle v zadnjem času za izvoz štajerskih svinj. Kar to pomeni se je pokazalo na zadnjem ptujskem svinjskem sejmu. Prpeljalo in prgnalo se je na njega 285 svinj, a ne ena se ni gnala spet domov, ne da bi se ne bila prodala in sicer prodala za visoko ceno. Toraj kmetje pozor! Cena svinjam je poskočila, prodajajo se prav dobro. Kdor ima toraj svinje za prodati, le brž ž njimi v sejem.

Kako je konja vračil. Neki živinozdravnik je dal svojemu pomočniku konjski prašek in cev ter mu je tako le naročil konja vračiti: „Ti moraš ta prašek vsipati v to cev. En konec cevi potisni konju

med zobe, potem pa hitro pihni prah konju v goltnac!“ — Pomočnik odide, a kmalu zopet pride z cevjoj nazaj, in se drži grozno grenko. „Kaj se je zgodilo?“ ga vpraša živinozdravnik. Pomočnik milo stoka, naposled vendar le izpregovori in reče: „Ta konjska mrha je prej pihnila, kakor jaz!“ —

Iz deželne zbornice. Kakor vsako leto, namerava deželni odbor tudi letos pomagati kmetom s tem, da jim da priložnost kupiti vsakovrstna deteljčna in druga semena za travnike. Mi opozarjam na to stvar se tisoče oznanilo v današnjem listu.

Zunanje novice.

Rödbinsko življenje pri divjakih. Kafri (divjaki v Afriki) kupujejo svoje žene in vsak Kafer zamore imeti toliko žen, kolikor se mu zljubi. Ženo si kupi za kravo. Dahomejci plačajo svoje žene s steklenicami ruma. Tako Dahomejci kakor Kafri tako ljubijo svoje otroke. Fellah, egiptovski kmet, si tudi kupi ženo, a otroke, kadar je v stiski, ali odloži, ali proda, ali zameni za blago in živino. Beduin si tudi mora kupiti svojo nevesto, toda nevesta ni siljena vsakogar vzeti. Kadar se Beduinu rodi fant, je vesel, ucka ter vabi sorodnike k pojedini, a kadar se mu rodi deklet je žalosten, nikamor ne gre in se sramuje pred ljudmi. Pri Kirgizih stariši sami skrbe za zakonski stan svojih otrok. Samoči imajo po dve ženi. V Avstraliji ima žena in hči tako težavno življenje. Sploh so žene pri divjih narodih sužnje. Edino Samojec je pravičen do žene, pomaga njej pri delu, celo pri kuhanju in jo trpinči le takrat, če je provzročila njegovo ljubosumnost. Takrat jo biča in muči, dokler sirota ne umerje.

Stirje hudiči so se prikazali sobnemu slikarju Rudolfu M. na Dunaju ter mu ponujali šest cekinov za brke. Končno so ga hoteli še v zrak vzdigniti. Tako je namreč mož prišel ves v strahu pripovedat na policijo v 18. dunajskem okraju. Policija je priskrbela mlademu možu varno zavetje pred hudiči v — deželnimi norišnici.

Najbolje plačan mož v državi je kuhar (koh) angleškega kralja Edvarda VII. Isti dobiva letno plačo 42 tisoč kron. Le admiral ima toliko plačo. Pa je tudi velik gospod ta poglavarski kraljevi kuharjev (kohov). Ob 11. dopoldne se pripelje v kočiji na dvor. Tu sprejme kuharje, in sestavi jedilni list ter naroči vse potrebno nakupiti. Po obedu se zopet odpelje ter pride še le ob 6. zvečer nazaj, da uredi vse za glavno kosilo. Na to je zopet prost do poldne družega dne, kajti zajuterk skuhamo brez njega.

Brata ustrelil. V Zamostu na Hrváškem se je prijetil dne 4. tega meseca sledeči slučaj: Posestnik Peter Kovač je odšel z ženo k maši, doma je pustil tri mlajše otroke in staro deklo. Med tem časom so prišli cigani v hišo ter se niso dali odgnati, češ, da se morajo greti. Desetletni sin posestnikov se je bal, da hočejo cigani kaj pokrasti ter je šel po očetovo puško v drugo sobo. Cigani so med tem odšli, a ko je hotel mladi junak zopet vstaviti petelinu, je puška

počila ter je strel zadel šestletnega brata Evgena, ki je takoj obležal mrtev.

„Sin božji“ na Dunajskem dvoru. Dne 10. tega meseca je prišel na dvor mlad mož ki je izjavil uradniku, da mora s cesarjem govoriti zaradi neke zelo nujne državne zadeve. Predstavil se je: „Jaz sem sin božji, ter moram povedati cesarju zelo važne stvari o saški princezinje Luiziji. Pokazalo se je, da je revež zblaznel ter so ga s težavo spravili v norišnico. Nesrečnež je 27letni trgovski agent Jakob Reis.

Gospodarske stvari.

Vino ki ima duh po plesnobi. Edino sredstvo vinu vzeti duh in okus po plesnobi, je namizno olje (Tafelöl), ki se ga 1 do 2 kilograma na hektoliter (100 litrov) prav dobro primeša vinu. Glavni pogoj je, da se vino prav dobro z oljem pomeša. Olje pride potem samo od sebe na vrh ter se lahko posname in je za vsako porabo še dobro. Če se vino ni preveč navzelo plesnobe, olje navadno pomaga.

Sod ki so bile v njem slive, katere so se porabile za žganje, se da zopet porabiti tudi za vino, če so slive v sodu ostale zdrave, t. j. da se niso ne kakšen način pokvarile, na pr. skisale. Tak sod je tako dober in poraben za vino, kakor vsak drugi le skrbno ga je očistiti, ter pravilno hraniti do prihodnje porabe. Ker imajo pa slive vendar nekoliko rdeče barve, ostane le nevarnost, da nekoliko barve pride v belo vino, kar je včasih napačno. V tak sod naj toraj pride rdečo vino, ali je pa treba barvo skrbno iz soda izpraviti iz soda je lahko, mora se zadosti čistiti, potem pa dobro zažveplati.

Različni presodki o novem vnu. Splošno mnenje naših odjemalcev in tudi pridelovalcev samih je, da cepljene trte ne dajo tako dobrih, stanovitnih in takmočnih vin, kakor stare necepljene. To je deloma istina; toda posebna razlika je le redka in začasna. To se dogaja največ le tam, kjer imajo samo take vrste, ki dajejo sploh bolj šibka vina, n. pr. kraljevina, belina, španjoli, žametasta črnina, lipovščina, javor, glera i dr.; nikakor pa ne tam, kjer rase sarali vsaj v večini rizling, beli burgundec, rulandec, traminec, silvanec, veltlinci, frankinja, portugalka, refošk črni burgundec, merlot i. t. d. Pa tudi pri onih, ki pridelujejo sedaj bolj šibka vina, bo sčasom kadar se vse trte nekoliko postarajo in privadijo, tudi to vino drugačno, in bo celo vseskozi prejšnji vina prekošalo. Da so nova vina iz cepljenih tr nekoliko šibkejša, je v zvezi z večjo rodovitnostjo teh trt.

Nekaj o trsnih nesrečah in njih obrambah. Kakor prejšnja leta, so se v tem oziru tudi letošnje leto uporabljala razna sredstva za pokončevanje trsnih škodljivcev in drugih trsnih bolezni, toda priznati moramo, da se tudi tu ne da vse in povsod tako izvesti kakor se piše, priporoča in čita. Glavna zapreka v netočnem izvrševanju takih važnih del tič gotovo v prvi vrsti v pomanjkanju delavskih moči;

ponekod je pa tudi kmetijski pouk nezadostno razširjen. Ne da se pa oporekati, da se pri nekterih tudi zanikrnost in površnost krive mnogih neuspehov. Kot glavne uime so letos nastopile: spomladi pozeba in močna burja, pozneje pa suša, oziroma deževno vreme, vsled česar je toplina znatno padla; pa tudi kruta toča ni prizanesla ter je po nekterih krajih naših kronovin, prav občutno škodo povzročila. Proti spomladenskemu mrazu so ponekod na Štajerskem kadili; in kjer se je to delo pravilno opravljalo in če toplina ni padla pod 3 stopinje (Celzija) tudi s prav dobrim uspehom. Seveda se more izvršiti to delo le v nevetrovnih krajih. Posebno na Nižjeavstrijskem so že veliko s tem poskušali, tako da se jim je posrečilo celo pri 5° C. pod ničlo trte obvarovati pred pozebo. Tako kajenje pa ima dober uspeh le tedaj, če se prične zgodaj zjutraj, vsekakor pa pred solnčnim vzhodom, če se kadi le s takimi tvarinami, ki napravljajo gost in bolj vlažen dim — torej vlažne smeti, slamnat plevel i. t. d. — in če žgo cele občine naenkrat. Proti toči se je tudi letos pridno streljalo. Ali to sredstvo pomaga ali ne, vprašanje še ni končno rešeno, zato se bo tudi v prihodnje nadaljevalo in dal Bog, da bi nas vsaj ta nadloga tako ne bičala, kajti nobena uima in bolezen vinogradnika ne potlači tako, kakor ravno huda toča. Proti poškodbam vsled nalivov se vinogradniki zavarujejo z napravo počeznih jarkov. To je jako važno delo, ki bi ne smelo izostati v nobenem količkaj strmem vinogradu. Čim bolj strma je lega tem gostejši morajo biti taki počezni jarki; torej 6—20 metrov vsaksebi. Jarki pa ne smejo biti prestrmi, ker drugače odteka v njih zbirajoča se voda prenaglo, in tako odnese mnogo zemlje.

Pisma uredništva.

Fotograf. Za Vaš inzerat je plačati za vsakokrat eno krono. Blagovolite nam poslati denar, ker drugače ne sprejmemo.

Mitrovica. List se od nas pošilja redno na Vaš naslov, naznanite natančnejši naslov, kakor hišno število.

Naši dopisniki. Prosimo potrpljenja. Vse na enkrat ni mogoče. Hvala! Z Bogom!

Ormož. Dopis je prišel prepozno. Priobčimo ga prihodnjic!

Mala Nedelja. Ravno tako!

Klerikalni poštenjaki.

Klerikalci so napeli vse svoje sile, da bi našemu listu kaj škodovali. Ti zvitorepni so si izmislili kar naravnost to-le: Ako zvejo n. pr. da ima ta ali oni kmet »Štajerca« naročenega, potem gledijo, da dobijo list v roke na ta ali oni način. Na naslovni listek zapišejo: »Se ne sprejme!« in ako to ne pomaga, podpišejo celo dotičnega naročnika ali pa pišejo na uredništvo še posebej dopisnico (karto), v katerej naznajo, da dotičnik lista ne sprejme. Naročniki, odsihmal bodo, ker smo na to stvar opozorjeni, na to bolj pazili in bodo po postavi tožili vsakega takega sleparja radi krivega podpisa. Pazite naročniki in pomagajte nam spraviti take tičke v luknjo!

Naprednjaki v Ameriki!

„Štajerc“ velja za Ameriko s poštnino vred samo 1 goldinar 40 krajcarjev za celo leto.

Upravništvo.

Loterijske številke.

Trst, dne 10. januarja: 83, 39, 75, 41, 14.
Gradec, dne 17. januarja: 74, 33, 46, 24, 34.

79

Stev. 49.676.

Razglas.

Z ozirom na ugodne uspehe, kateri se lahko dosežejo s setvo zemlji in vremenskim razmeram pri ležnih zmesi travnega semena pri obdelovanju travnikov in pridelovanju krme, namerava deželni odbor štajerskim kmetovalcem ponuditi priložnost, da si potrebne, zajamčeno dobre in kaljive zmesi travnega semena za leto 1903 naročijo skupno po primerno nizki ceni.

Zmes travnega semena, katera so preračunjene in sestavljeni po skušnem načinu c. kr. dvornega svetnika in ravnatelja c. kr. semenske prigledne postaje na Dunaju, g. dr. Teodora viteza Weinzierl bodo se oddajale po lastni ceni, in sicer:

- Detelna trava** (nadomestilo za čisto deteljo) 2 do 3 letna, 80% detelje in 20% trave. Na oral se poseje 18 kg. Cena 1 kg. znaša z ozirom na sestavo zmesi 1 K 70 h do 1 K 80 h.
- Zmes za spolovinske travnike** 5 do 6 letne, 33% detelje in 67% trave. Na oral se poseje 34 kg. Cena 1 kg. znaša z ozirom na sestavo zmesi 1 K 50 h do 1 K 70 h.

3. **Zmes za trajne travnike**, 20% detelje in 80% trave. Na oral se poseje 32 kg. cena 1 kg. znaša z ozirom na sestavo zmesi 1 K 80 h do 2 K.

4. **Zmes za posetev** travnikov hitro po senokošnji. Potrebno je za oral 10 kg. Cena po 1 K 60 h kilogram.

Vsi kmetovalci, kateri si želijo naročiti tem potom potrebnega travnega semena za napravo novih ali za zboljšanje starih naravnih travnikov, se opozarjajo, da se morajo dotična naročila doposlati najkasneje do 15. februarja 1903 deželnemu poljedelskemu nadinženirju Edvardu Simony v Gradec (Hans Sachsgasse 2.) Na pozneje došla naročila se ne bo ozir jemal.

Manje kot 5 kg. mešanega semena se ne bo oddajalo.

Pravočasno naročeno travno seme razpošiljalo se bo sredi meseca marca 1903.

Pri vsakem naročilu je navesti:

1. Poveršna mera zemljишča (orali ali ulomki tistih) ali pa zaželjena množina semena v kilogramih.

2. Namen porabe (za deteljno travo, za spolovinske, ali trajne travnike ali za posetev) s pripombo, ali je zemljишče mokrotno ali suho.

3. Natančen popis kakovosti zemlje; ali je težka, srednjetežka lehka ali močvirna.

4. Zadnja pošta, oziroma železniška postaja tistega kraja, kamor se naročeno travno seme želi.

Konečno se še pripomni, da se bode naročeno travno seme razpošiljalo le proti povzetju, in da je vsako naročilo vezoe in se ne more preklicati.

V Gradcu, meseca grudna 1902.

Od štajerskega deželnega odbora.

780

Edmund grof Attems.

Razglas.

Od dne 2. do 14. marca se bodela vršila na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru sledeča učna tečaja:

1. Učni tečaj za vino- in sadje- rejo vsem tistim v poduk, kateri imajo vinograde in sadunosnike ali pa, kateri se zanimajo za to stroko deželnih pridelkov.

2. Učni tečaj za viničarje, sadjarje in cestarje.

V prvem tečaju se bode najvažnejše iz omenjenih strok poljedeljstva po sedajnih skušnjah teoretično in praktično podučevalo.

Drugi tečaj je namenjen najbolj praktični izobražbi viničarjev in sadarjev.

Poduka se sme vdeležiti v prvem, toraj vino- in sadjarskem tečaju, z učitelji vred, katere pošlje c. kr. deželno šolsko nad-

zorstvo, 40, v drugem, toraj v viničarskem in sadjarskem tečaju, pa 20 oseb.

Prosilci za vdeležbo v viničarskem in sadjarskem tečaju dobijo, kolikor to pri puščajo sredstva, podporo in sicer siromaški posestniki, ali pa njih sini in viničarji. Da so vredni te podpore, morajo dokazati s spričevalom, potrjenim od občinskega predstojništva.

Teoretični poduk se začne dne 2. marca ob 9. uri. Vsi tisti, ki se hočejo vdeležiti viničarskega ali sadjarskega poduka, morajo ravno isti dan ob 8. uri biti pri sadje in vinorejski šoli v Mariboru.

Kdor se hoče vdeležiti prvega ali drugega tečaja, mora prinesti s seboj trsneškarje in nož za cepiti. Ako teh dveh reči nima, jih tudi lahko kupi pri ravnateljstvu.

Javiti (oglasiti) se je do 15. februarja

Ravnateljstvo deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru.

791

Dražba (licitacija) vina.

Na deželno-viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnici se bode dne 4. februarja t. l. ob 10. uri na javni dražbi (licitiranju) prodavalno vino in sicer:

35 hektolitrov vina iz Kance (Gams pri Mariboru, 30 hektolitrov od Sv. Petra pri Mariboru, 18 hektolitrov iz Ritosnoja (Rittersberg) pri Slov. Bistrici in 90 hektolitrov iz Silberberga.

Vse vino je dobro sortirano in že dva krat pretočeno, in sicer iz trsov: mali risling, silvanec, traminec, moslec, ortlibec muškatelec, damascenec, muškat, šilhar in drugih.

Vino je iz leta 1902.

Kdor kupi, mora takoj plačati polovico, druga polovica se plača, ko se vino odpelje.

Zdražbano (zlicitirano) vino se mora v teku 10—14 dni (od dne dražbe) odpeljati.

Daljša pojasnila se dobijo pri deželnem sadje- in vinorejskem komisarju Antonu Stieglu, Gradec, Landhaus.

Gradec, dne 15. januarja 1903.

Štajerski deželni odbor.

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja

prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško).

728

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine. Za vsaki instrument se jamči.

Veliki cenik (Preiskurant) s slikami se pošlje na zahtevanje zastonj.

Pri slabem prebavljanju in njegovimi postranskimi posledicami, kakor pri kolcanju, pri zgagi, pri napenjanju želodca in sploh, ako se v človeku preobilno napravi kislina; ako ima čut, kakor da bi bil preveč napolnjen itd., se naj vzame na en košček sladkorja 20 do 40 kapljic **A. Thierry-jevega balzama**.

S tem se doseže, da takoj nehajo bolečine, da se ukrepi želodec in poneha kašelj. Ta balzam je tudi za zunanjø poražo ter vpliva na rane tako, da kmalu zacelijo in več ne skelijo.

Posebno naj se pazi na zeleno, v vseh državah zaznamovano varstveno znamko (marko) nuno in na zavitek, v katerega so vlošnjene besede Ich dien. Brez teh znamenj naj se vsako drugo tako zdravilo kot nepravo ne sprejme.

Dobiva se ta balzam po pošti (frankirano) brez vseh drugih stroškov, in sicer 12 malih ali pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati.

Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijen vlačilno mazilo je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in te ſe pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skoz omehanje v rani se nahajajoča tuja telesca vseake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

Ogiblje naj se ponarejenja in pazi na gornjo na vsakem ločku vžgano varstveno znamko in firmo.

745

Allein echter Balsam
aus der Schutzenengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Reitersch-Sauerbrunn.

an pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati.

Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijen vlačilno mazilo je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in te ſe pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skoz omehanje v rani se nahajajoča tuja telesca vseake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

Ogiblje naj se ponarejenja in pazi na gornjo na vsakem ločku vžgano varstveno znamko in firmo.

745

Brata Slawitsch v Ptiju

trgovina z niurenberškim in galantrijskim blagom

prodaja igrač, drobnega blaga, različnega obuvala (Schuhwaren), različne kužnhovine (Pelzwaren), pletenin (Wirkwaren), perila za možke, posebno tudi za delavce.

Na debelo.

Na drobno.

Priporočava vse v to stroko spadajoče reči, po jako nizki ceni in prosiva kupce, naj poskusijo, da se bodejo o najini točni in pošteni postrežbi prepričali

U najini poddržnici (filiali) ravno tam, kjer se pride čez most v mesto, se dobi vso manufaktурно blago, pravo domače platno za ruhe in za perilo, kakor tudi za vsako obleko. Posebno izvrstne odeje imava v zalogi, potem tople ročice, sploh vsakovrstno zazimo potrebno blago, kakor pletene strajce (Jägerhemden), suknje, strikane nogavice in rokavice, hlače za možke in ženske tudi jako trpežne in tople zimske kape.

Prosiva skusite!

Celo obleko za moškega ali za žensko kakor strajco (Jägerhemd), hlače, nogavice, rokavice, vse jako toplo, dobite že samo za 4 krone.

Ravnatom imava tudi trgovino špecerijskega blaga in sicer: najfinjejšo ogersko moko (melo), izvrsten pravi domači špeh, svinjsko maščo in vse drugo, kar spada k špeceriji.

698 Ako naroči kdo kaj po pošti, se mu točno pošlje in sicer po poštnem povzetju (Nachnahme), ako nama ni znan.

Hiša v Zaverču št. 16

ki stoji tik okrajne ceste in je pripravna za kakega penzionista ali rokodelca, se z vrtom za zelenjavno in sadonosnikom iz proste roke pod prav ugodnimi pogoji proda. Polovica kupnine ostane lehkovo vknjižena. Ta hiša prodaja se bode dne 29. marca t. l. tudi na prostovoljni dražbi na licu mesta. Pojasnila daje lastnik Freiensfeld, Freudenbergstrasse št. 12 v Celovecu.

793

Josef Pirich mlajši usnjari v Ptiju št. 2 pri mostu

naznanja, da kupuje goveje, svinjske, konjske in tečeje kože po najvišjih cenah.

Izdeluje vsakovrstne kože po najnovejši stroki in najceneje.

Priporoča svojo bogato zalogu domačega, vsakovrstnega usnja in drugih potrebščin za čevljarje na drobno in debelo. Pismena naročila se izvršijo točno;

Kdor poskusi pri meni kupiti enkrat, kupil bode rad večkrat.

776

FRANZ SODIA

721

tvornica pušk v Spod. Borovljah na Koroškem (Unter-Ferlach in Unter-Kärnten) priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cene, s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval.

Franc Schütz pri Sv. Trojici v Slov. gor.

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

mlatilnice, slamoreznice, stroje za jabolke mleti ter sdloh vsakovrstne stroje.

Stroji se lahko tudi pri njem ogledajo in se lahko plačujejo na obroke (rate). Blago je vso zanesljivo. Pogoji so zelo ugodni.

Lepa enonadstropna hiša za trgovino

v kateri se nahaja špecerijska trgovina in gostilna in h kateri spadata dva vrta za zelenjavno in eden za sprehajati ter stavbeni prostori. Vse to leži ob veiki prometni cesti prav blizu Maribora; je lep razgled in tudi pravno za kakega penzionista. Proda se za 14.000 gld. Dohodki najemnine znašajo 1040 gld. 5 do 6000 gld. se mora plačati takoj, drugo lahko ostane vknjiženo. Natančneje se zve v Pobersch-strasse št. 46 v Mariboru. 789

Ženil bi se rad

40-leten vdovec brez otrok, lastnik posestva, vrednega 12.000 K, koje je v lepi legi blizu Maribora, s primerno žensko, katera naj ima okoli 4000 kron premoženja. Samo resnobne ponudbe naj se pošljejo pod naslovom „Srečno življenje št. 794 na upravnštvo „Štajerca“. 794

Za konjskega hlapca in kuhinjsko deklo

se sprejme takoj v službo priden zakonski par brez otrok. Išti dobri plače na mesec 20 kron, hrano, stanovanje in drva. Vprašati je pri grajščinskem oskrbniku Polain, pošta Prevolje (Präval) na Koroškem. 788

Kovačija

na boljšem prostoru se da takoj v najem. Več pove Leopold Prevolnik v Mislinji pri Slovenjem Gradcu. 792

Posestvo.

Za 600 gld. proda se hiša s stanovanjem, kuhinjo, kletjo, hlevom in drugimi pritiklinami. Njiv je 3 orale in se lahko redi par glav živine. Več pove Jurij Vindis v Gornji Pristavi št. 45, pošta Št. Vid pri Ptaju. 791

Šafar

783

ki se dobro razume na vinogradstvo, poljedeljstvo in živinorejo, se sprejme v službo pri Ed. Suppanz-u v Pristovi pri Polčanah.

Posestvo s hišo

in z gospodarskim poslopjem, deset minut oddaljeno od Šmarja pri Jelšah, ki obstoji iz njiv, travnikov, gozda in nekaj vinograda, meri okoli 9 oralov, se po tako ugodni ceni proda. Lega lepa in se še ravno sedaj blizu železničica gradi. Vprašati je pri posestniku J. M. Rečiška vas na Paki, Savinska Dolina. 790

V najem se vzame

dobro idoča gostilna ali trgovina. Ponudbe naj se pošljejo pod naslovom: „Gostilna 785“ na upravnštvo „Štajerca“. 785

Lep vinograd

je na prodajo

v Zavrčah na Štajerskem. Vinograd ima veliko gospodsko hišo (3 sobe, kuhinja, zidano prešo, klet s sodi vred). K temu spada tudi viničarsko poslopje in zidani hlev. Vinograd je obrnjen proti jugu in meri $3\frac{1}{4}$ oral (johov). K posestvu tudi spada 1 oralo sadunosnika in gozdu, ki meri $1\frac{1}{4}$ oral. Omeniti še je tako lepi umetni vrt. Naslov pove „Štajerc“ pod številom 773. 773

Ženitna ponudba

37letni vdovec, lepe zunajnosti z širimi otroci, ki ima lepa vinogradniška in zemljiška posestva brez dolga, v nekem večjem kraju, v okolici Ormožki, želi v svrhu ženitve stopiti v korespondenco (dopisovanje) z dekllico (najraje z kmečko hčerjo), ki je stara 28 do 40 let, je prijazne postave, se razume dobro na poljedeljstvo in drugo domače gospodarstvo ter ima nekaj premoženja. Pisma naj se pošljejo: „A. B. poste restante Ormož (Friedau).“ 761

Močen učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen obeh deželnih jezikov, se takoj sprejme v trgovino z manufakturnim in mešanim blagom pri Franc Kraut-u v Pliberku (Bleiburg) na Koroškem. 784

Učenec

za večjo trgovino z mešanimi gom na deželi (kraj z industrije) se sprejme v učenje. Pred imajo dečki učiteljev in suradnikov. Naslov pove upništvo „Štajerca“. 785

Veliko presenečenje!

Še nikoli take priložnosti.

500 kosov za samo 1 gld. 80 k

Ena krasno pozlačena, 36 ur tekoča, precis. anker-ura s sekundskazalom, ki natanceno kaže in za katero se jamči 3 leta, 1 mod. kran za gospode, 3 fine žepne rute, 1 prstan za gospode z imit. žlahtnim menom. 1 nastavek za smodke, 1 eleg. broša za dame, 1 lepo žepno calo, 1 usnjati mošnjiček za denar, 1 žepni nožič, 1 par manšetnih gobov, 3 gumbi za na prsa; vse iz double-zlata s patentovano zaprto 1 lepi album s 36 slikami, 6 komadov smeh vzbujajočih predmetov mlade in stare, 1 jako koristno navodilo za zlaganje pisem. 20 prisniskih predmetov in še 400 različnih predmetov, ki so tako potrebni vse skupaj z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, velja s 1 gld. 80 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje nazkozi Dunajsko razpošiljalnico

Ch. Jungwirth, Krakau f|14.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Lepi čistokrvni pincgavski junček

dobrega plemena, se prodajajo pri oskrbništvu Štajerske hranilnice v Podlehniku (Lichtenegg) pri Ptaju

Vinogradniški Šafar

ki se dobro razume na nove vinogradniške nasade, posebno pri nasajenju trt na mero, pri graditvi vodenih potov, sprejme v službo.

Ponudbe naj se pošljejo grajščinskemu oskrbniku Dornava, pošta Možganjci pri Ptaju.

Kranjski redilni prašek za prašiče

Spodaj podpisani uljudno naznanja, da tudi on prodaja Trnkoczyjev kranjski redilni prašek za prašiče, kjer je rega firma Trnkoczy v tem listu na drugem mestu označena.

H. Mauretter v Ptaju.

Morostno steljo

prodaja

(Torfstreu)

Adolf Sellinschegg

v Ptiju.

763

Sladko seno

prodaja

782

H. Strohmayer, Vičvar v Ptiju.

Priporočam razun mojega špecerij-skega, materialnega in barvnega blaga:

Ogersko melo po 11, 12, 13, 14, 15, kr., vajn-perle, rozine, fige, rožiče in kvaš. Vsakovrstne dišave (gvirce), salpeter, smolo. Speh, svinjsko mast, maslo, švicarski sir, sol, in harinke. Riž po 10, 12, 14, 16, 18, 20. kr. Kavo po 1 gl., 1 gl. 20, 1 gl. 40, 1 gl. 60, 1 gl. 80. Sladkor v grudah, kockah in zdrobljen. Spiritus za goretji, za žganje in jesih delati. Mast za čevlje mazati in mast za vozove. Vsakovrstne farbe, firnež terpentin, in vsakovrstno blago najboljše vrste in po najnižjih cenah.

Jos. Kasimir v Ptiju

poleg „Štajerca“, kjer je bila poprej moja trafika.

707

Brata Slawitsch

v Ptiju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 " — "

Singer Titania 120 " — "

Ringschifchen 140 " — "

Ringschifchen za krojače . . 180 " — "

Minerva A . . . . . 100 " — "

Minerva C za krojače in čevljarje . . . . 160 " — "

Howe C za krojače in črevljarje . . . . 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje . . . . 180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno.

765

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopu, Ringstrasse štev. 18.

2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4%, nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.883.560.42.

3. Posojila na hipoteke se s 5%, nimi, menična posojila s 5 1/2%, nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.

4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.

5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamočijo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun štev. 807.870 zvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.

6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.

7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daja menična posojila proti 5 1/2% nimi obrestmi.

8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure depoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

4 pari čevljev
za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Posilja se proti poštnemu povzetju. Zaloga čevljev

Jungwirth, Krakov 21. Poštni predal 29.
Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

462

Pristni srebrni močni poročni prstani

z vrezanim imenom, eden komad od 40 krajcarjev višje; kakor tudi

lepi beli nikelnasti poročni prstani eden komad od 10 krajcarjev višje, se dobijo po najnižjih cenah samo pri izdelovalcu

Jos. Gspaltl

zlatar in srebrar v Ptiju.

588

Dr. August plem. Plachki

naznanja s tem ujedno, da je prevzel

Odvetniško o pisarno

gospoda

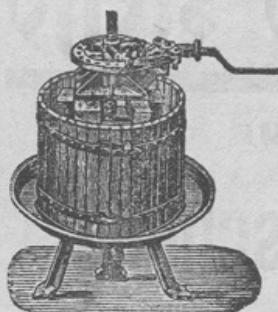
dr. Ambrositscha v Ptiju

nasproti nove pošte.

766

Vse stroje za poljedeljstvo in vinorej

Brizgalnice za sadno dre
z mešalom za mešanino iz bakra in v
tako, da se najedenkrat na dve cevi h
brizgalnice (strealjke) za sad
drevje z natanko namjen
petrolmešanicu,

svetilnice na acetiler
da se ulove leteči hrošči

hidravlične stiskalnice za v
stiskalnice za vino in ovoče s diferencialni
pritiskom

stroje za drobljenje stiskalnice,
čisto nove mline za grozdje,
nove priprave proti perono
spori in za žvepljenje,
sesalke za vino, cevi za vino,
kakor tudi vse druge stroje za polje
deljsvo, kot

zbivalnike (trieure), mlatilnice,
vitale (gepel) i. t. d.
razpošilja kot specialite po najnižjih
tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNA

768

II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastonj in franko.

Dopisuje se v vseh jezi

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra
čunu št. 808051
pri e. kr. poš
tno-hranilničnem
uredu.

Mestni de
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
egersk. banke
v Graden.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. egarsko
banke.

priporoča se glede vsa
kega med hranilnične zadeve spada
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo
vanje vsakoršnega posla z avst. egarsk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno

vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo

Občinska hranilnica

v Ormoži

(Gemeinde-Sparkasse in Friedau) obrestuje vloge po $4\frac{1}{2}\%$ in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od 9. do 11. ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma $4\frac{1}{2}\%$ obresti.

Ravnateljstvo.

656

Redka priložnost!

Nobena sleparija!

En par močnih zimskih štiftelnov za možke ali ženske s suknjnim podšivom (furo) in dvojnimi (dopeljnimi) podplati se dobijo

za samo 3 goldinarje

752

v trgovini Bratov Slawitsch v Ptiju.

Pri naročilu zadostuje, ako se pove samo dolgost podplatov v centimetrih

Karl Penteker

urar, srebrar in zlatar 598

glavni trg št. I Ptuj glavni trg št. I
tik mesarja gospoda Luttenberger-ja

priporoča svoje

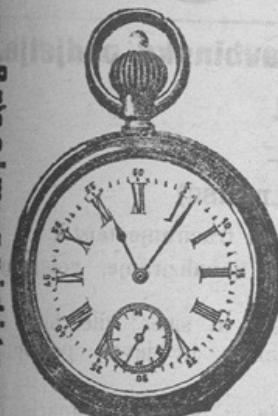
ure, prstane, verižice za ure in uhane.

Vse po najnižji ceni.

Za vse ure se jamči. Švicarske
žepne ure iz nikelna za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr.
naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila
se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozorjam še mojo bogato zalogu uhianov in prstanov iz srebra,
zlate in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja
zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarne za ure in eksportna hiša zlatnin

Most št. 194 (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . . . gld 3:75

Prava srebrna remontoarka 5:25

Prava srebrna verižica 1:20

Nikelasti budilec 1:75

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate
in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč pri-
znalnih pisem.

Illustrirani katalog zastonj in postnine prosto. 510

Red Star Line, Antwerpen

V Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekia-
danja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana.
— Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 34. 537

Carl Hantich

državno izpršani nadlogar, gozdarski zemljemer
in oblastveno potrjeni civilni zemljemer

v Mariboru

Priporoča se v zanesljivo izvrševanje vseh v ge-
metrično in gozdarsko svrhu spadajočih del. 607

Črevljjarjem

Priporočava fini žamet
(Schuhsamt), lastin in vse
kar rabi čevljar za izdelo-
vanje finega, pa tudi močnega in trpežnega obuvala.

Cena jako nizka, blago dobro.

705

Brata Slawitsch, Ptuj.

Trgovski učenec

iz dobre hiše, nemškega in slovenskega jezika popolnoma
zmožen, se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri And.
Suppanz-u v Pristavi. 760

Posestvo

Z dobro vspevajočo gostilno in tudi za različne kupčije
pripravno, z lepimi zraven spadajočimi gospodarskimi poslopij,
v nekem prijaznem kraju na Spodnjem Štajerskem in ob že-
leznici ležeče, se zaradi smrti lastnika prav po ceni proda.
Vpraša naj se pri Alojziji Lemesch, gostilničarki v Teharjih
pri Storah blizu Celja. 759

Pozor beciklisti, krojači in šivilje!

Popravila becikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestandteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvezban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

Tudi imam v zalogi vedno že rabljene in dobro ohranjene becikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem

Anton Fink

777

mehaniker v Ptiju, Postgasse štev. 14.

Meščanska parna žaga.

Na novem lenthem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

30

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v **Ptiju**.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Kasimir in v kopališču samem.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v **Trbovljah**

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

744

Prosim brati

Podpisani priporočam svojo boga zalogu posebno v Švici nakupljenih z tih in srebernih ur, veliko zalogu znine in srebernine po čudovito nizki cenah.

Sreberna oklepna verižica 30 cm dolga, 15 gramov težka gld. 1-10
" " " 30 " 20 " " " 1-40
" " " 30 " 50 " " " 3-20
" " " 30 " 100 " " " 5-

Ura budilka gld. 1-50 in 1-90. — Sreberne žepne ure od gld. 4— do nikelnaste gld. 2-50.

Prosim zahtevajte veliki cenik, katerega pošiljam zastonj in poštne pro
Franz Čuden, urar in trgovina zlatnine in srebernine, delničar prve Šv
ske tovarniške družbe ur v Blju in Genovi, začagatelj c
dolenjske Zeleznice.

Ljubljana, glavni trg.

Vse blago je pri c. kr. kontroličnemu uradu puncirano.

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770 v Ptiju.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron

Stavbinsko podjetje.

Ladislaus Johann Roth

inžener in oblastno aut. mestni stavbni mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzemlje ta firma tudi brezhibno postavljanje mašin in druga fundamentalna dela iz petona, trotoarjev petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasni in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislaus Joh. Roth

inžener in oblastno aut. mestni stavbni mojster.

523